

Reactie NVRD op Beleidsprogramma circulair textiel

Inleiding

De NVRD is blij met de hoge ambities die in het Beleidsprogramma circulair textiel worden beschreven. De NVRD kan zich goed vinden in de geformuleerde beleidsdoelstellingen voor 2030, 2035 en 2050. Het Beleidsprogramma is helder opgebouwd rond vier strategieën (vermindering van grondstoffen, substitutie van grondstoffen, levensduurverlenging en hoogwaardige verwerking) die verkort kunnen worden weergegeven als minder, beter, langer en opnieuw. Deze opbouw geeft de richting aan waarin de sector zich kan bewegen. En geeft de houvast die nodig is voor de versnelling en vertrouwen van de sector die nodig is om de beleidsdoelstellingen te realiseren. Kanttekening hierbij is dat veel van de ambities die rond de verschillende beleidsdoelstellingen worden geformuleerd, blijven hangen in verkennen, onderzoeken, stimuleren – bijvoorbeeld in Europa – en samenwerking met mede-overheden en de sector. Om echte verandering teweeg te brengen, zou de NVRD graag meer dwang en drang en strengere maatregelen terugzien waardoor niet circulaire textielproducten en (ultra) fast fashion harder worden aangepakt.

In deze reactie zal de NVRD de indeling van het Beleidsprogramma volgen en achtereenvolgend reageren op de vier geformuleerde thema's. Graag start de NVRD met enkele algemene opmerkingen over het Beleidsprogramma.

- De visie op een circulaire textielketen wordt onder andere vertaald in de doelstellingen op het gebied van het gebruik van post consumer vezel-tot-vezel recycleert in nieuwe textielproducten. In alle textielproducten die op de Nederlandse markt worden verkocht, is in 2030 minimaal 15% post consumer vezel-tot-vezel recycleert verwerkt en in 2035 20% (rekening houdende met innovaties van bijv. 100% biologisch afbreekbaar materialen). Deze doelstelling kan hoogwaardige recycling van textiel een enorme boost geven. Maar zonder dat producenten, die voor deze doelstelling aan de lat staan, verantwoordelijk worden gemaakt voor het realiseren daarvan, vreest de NVRD dat deze maatregel een tandloze tijger zal blijken. Pas als producenten daadwerkelijk post consumer vezel-tot-vezel materiaal afnemen, zal een markt ontstaan voor dat materiaal. De NVRD vindt het een gemiste kans dat de vezel-tot-vezel doelstelling wel in het Beleidsprogramma opgenomen is, maar niet in artikel 6 van het Besluit UPV textiel. Mocht het niet mogelijk blijken de doelstelling in het Besluit UPV textiel op te nemen, dan zou deze doelstelling in ieder geval als verplichting in wetgeving opgenomen moeten worden. De Ecodesign for Sustainable Products Regulation (ESPR) is nog toekomstmuziek. Vooruitlopend daarop zou een en ander al in nationale wetgeving opgenomen kunnen worden.
- In het Beleidsprogramma zou meer aandacht mogen zijn voor de verschillende textielcategorieën (kleding, schoenen, gordijnen, huishoudtextiel e.d.). Per categorie zijn verschillende acties nodig richting minder, beter, langer en opnieuw die uiteindelijk leiden tot een circulaire textielketen in 2050.

1. Maatregelen voor het verminderen van grondstoffen

Minder productie en consumptie

- De acties die moeten leiden tot minder productie en consumptie zijn nog weinig concreet en bevinden zich grotendeels in de verkennende fase.
- De mogelijkheden rond een verbod op reclame voor fast-fashion en een beperking op retourzendingen worden verkend. Wat de NVRD betreft is het de hoogste tijd voor actie op deze gebieden. Hetzelfde geldt voor het achteraf betalen. Concrete en strenge maatregelen op deze punten helpen om de vermindering van grondstoffen vorm te geven.

- Bij de strategie 'verminderen van grondstoffen' zou wat betreft de NVRD speciale aandacht uit mogen gaan naar baby- en kinderkleding. Deze kleding heeft immers een hoge doorloopsnelheid.
- De NVRD juicht het idee van een productieplafond toe en is benieuwd naar het onderzoek dat in dit kader zal worden gedaan.
- De NVRD is blij met het verbod op vernietiging van ongebruikt textiel en hoopt dat dit verbod ertoe zal leiden dat er geen textiel meer wordt geproduceerd dat uiteindelijk niet wordt gebruikt. In de overgangperiode naar deze gewenste situatie is evenwel niet duidelijk wat er met ongebruikt textiel moet gebeuren. De NVRD pleit voor flankerend beleid op dit punt, dat ertoe leidt dat ongebruikt textiel alsnog kan worden gedragen. Bijvoorbeeld door producenten ertoe te verplichten dit textiel via kringloopwinkels of tweedehands kledingwinkels te verkopen.
- Er wordt een true pricing businessmodel ontwikkeld, waarin alle maatschappelijke kosten (mens, dier, milieu) worden meegenomen in de prijsstelling van het product. Op deze wijze zal fast fashion veel duurder worden en zullen consumenten veel sneller kiezen voor duurzamere alternatieven, die beter van kwaliteit zijn en veel langer mee gaan. Hierdoor zullen consumenten minder kleding aanschaffen en zal het afgedankte textiel van goede kwaliteit zijn voor hergebruik en recycling.

Transparantie en labels

- De NVRD juicht de behoefte aan een transparante textielketen toe. In het kader van het programma Van Afval Naar Grondstof verleggen gemeenten hun focus van het verminderen van restafval naar recycling. Om daarop te kunnen sturen is transparantie ook vanuit gemeenten van groot belang.
- Door middel van meer specifieke rapportageverplichtingen kan de UPV bijdragen aan het vergroten van de transparantie van de textielketen. Het Beleidsprogramma en het Besluit UPV textiel kunnen en moeten elkaar op dit punt versterken.
- Het belang van een te ontwikkelen productpaspoort en duurzaamheidslabel is de NVRD duidelijk. Aangezien dit productpaspoort nog in ontwikkeling is, zou de NVRD graag ook perspectief zien voor het hier en nu. Textiel labels bevatten vaak onjuiste informatie, in ieder geval waar het gaat om de materiaalsamenstelling. Een verplichting om de juiste informatie op te nemen op textiel labels, lijkt de NVRD dan ook op zijn plaats.

Prijsprikkels

- De NVRD hoopt dat het idee van een circulair fonds dat gevuld wordt uit een opslag voor lineaire producten en gebruikt wordt om circulaire producten te stimuleren, op korte termijn handen en voeten kan krijgen langs de weg van een duidelijk en concreet actieplan. De NVDR verwacht dat een circulair fonds daadwerkelijk tegenwicht kan bieden aan de enorme uitdaging van het terugdringen van (ultra) fast fashion.
- Het zou helpen als een bijlage aan het Beleidsprogramma wordt toegevoegd waarin lopende ondersteunende projecten en aankomende subsidiekansen op een rij worden gezet.
- Bij het vormgeven van acties op het gebied van prijsprikkels moeten inwoners met een kleine beurs niet over het hoofd gezien worden. Duurzaam en circulair textiel moet voor iedere consument toegankelijk zijn.

3. Maatregelen voor levensduurverlenging

Reparatie

- Het feit dat materiaal goedkoper is dan arbeid, is een van de factoren die reparatie in de weg staat. De NVRD hoopt dat dit in het Beleidsprogramma een grotere rol kan krijgen. Door reparatie van textiel te subsidiëren en het BTW tarief op reparatie te verlagen.
- De NVRD vraagt zich af hoe repair cafés een rol gaan krijgen in het reparatielandschap.

4. Maatregelen voor hoogwaardige verwerking

Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid

- Zowel gemeenten als producenten stellen zich tot doel meer textiel gescheiden in te zamelen en te voorkomen dat textiel in het restafval terecht komt. Daarvoor is nodig dat het extra materiaal hoogwaardig kan worden gesorteerd – zowel het herdraagbaar als het niet herdraagbaar materiaal – en verwerkt. Dat vergt het behoud van de verwerkingslogistiek in Nederland om de doelstellingen uit het Beleidsprogramma en het Besluit UPV textiel te realiseren. Gezien de verplichting voor Europese landen om textiel per 2025 gescheiden in te zamelen, vergt dit tevens een opschaling en verbeterslag van deze logistiek.
- De NVRD juicht de uitbreiding van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid Textiel met schoenen en het voornemen tot verdere uitbreiding met textielproducenten gemaakt van bont, namaakbont en (kunst)leer toe. Op die manier sluit de UPV stukje bij beetje verder aan bij alle textiel die gemeenten op basis van de wel niet lijst inzamelen.

Export

- De NVRD begrijpt de noodzaak van exportregels. Maar verzoekt het kabinet een balans te vinden tussen goede exportregels die in de uitvoering werkbaar zijn en blijven. Wat betreft de sortering en verwerking van textiel is namelijk nog niet alles mogelijk in ons eigen land.

Recycling

- Door producenten in het Besluit UPV textiel te verplichten om in 2030 minimaal 15% post consumer vezel-tot-vezel recycalaat te verwerken in alle textielproducten die op de Nederlandse markt worden verkocht en in 2035 20%, zou hoogwaardige recycling een enorme vlucht nemen. Een zorgplicht is daarvoor niet voldoende.
- Houd rekening met dat nieuwe 100% biologisch afbreekbare materialen hierdoor vervuild kunnen worden.

6. Maatschappelijk verantwoord ondernemen

- De NVRD onderkent het belang van de voorbeeldrol die de overheid en andere publieke partijen moeten nemen bij de inkoop van producten. De NVRD hoopt dat het nieuwe categorieplan voor bedrijfskleding duidelijke en dwingende regels bevat voor de inkoop van bedrijfskleding. Die zich kunnen vertalen in het gebruik van ambitieuze inkoopcriteria door overheden en publieke partijen.

Conclusie

De NVRD hoopt dat het Beleidsprogramma daar waar mogelijk nog verder geconcretiseerd kan worden. Het aanwijzen van een normadressaat voor het realiseren van een bepaalde beleidsdoelstelling zou daarbij behulpzaam zijn. De NVRD draagt waar mogelijk graag bij aan het realiseren van de ambitieuze beleidsdoelstellingen uit het Beleidsprogramma.